

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรของโรงเรียน ประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา (2) ศึกษาเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทัศนะของผู้บริหารและครู (3) ศึกษาความสอดคล้องของการจัดสรรทรัพยากรกับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (4) ศึกษาปัจจัยเชิงบริหารและสาเหตุอื่นๆ ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างโรงเรียนแตกต่างกัน (5) นำเสนอแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยเป็นข้อมูลปฐมภูมิจาก (1) การสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ครูภาษาไทยและครูคณิตศาสตร์ จำนวน 354 คน และผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 3,368 คน จากโรงเรียนที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (กทม.) จำนวน 50 แห่ง โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน 44 แห่ง และโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร (สป.กทม.) จำนวน 24 แห่ง (2) การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 6 ท่าน (3) การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน และข้อมูลทุติยภูมิคือข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ จากสำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ

ผู้วิจัยวิเคราะห์ (1) ข้อมูลพื้นฐาน โดยใช้ค่าสถิติ เช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความถี่และร้อยละ (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) (3) ปัจจัยเชิงคุณภาพในทัศนะของผู้บริหารและครูโดยใช้ค่าสถิติเช่น ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าความถี่ (4) ค่าใช้จ่ายดำเนินการโดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) (5) ปัจจัยเชิงบริหารและสาเหตุอื่นๆ โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน (6) ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อประกอบการจัดทำแนวทางในการจัดสรรทรัพยากร

1) ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน ครูและนักเรียน

เมื่อพิจารณาในภาพรวมโรงเรียนทุกสังกัด โรงเรียนทั้งหมดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 118 แห่ง มีอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนโดยเฉลี่ย 35.5 คนต่อห้อง อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์โดยเฉลี่ย 27.3 คนต่อเครื่อง ผู้บริหารจำนวน 118 คน มีวุฒิการศึกษาด้านการบริหาร 71 คน มีประสบการณ์ด้านการบริหารโดยเฉลี่ย 11.9 ปี ครูภาษาไทยจำนวน 118 คน มีประสบการณ์ด้านการสอนโดยเฉลี่ย 17.7 ปี ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย 27.9 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ครูคณิตศาสตร์จำนวน 118 คน มีประสบการณ์ด้านการสอนโดยเฉลี่ย 19.3 ปี ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย 28.5 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ส่วนนักเรียนจำนวน 3,368 คน เคยเรียนระดับอนุบาลมาก่อน 3,184 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์ โดยเฉลี่ยร้อยละ 58.3 และ 60.6 ตามลำดับ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 1,136 คน

เมื่อจำแนกโรงเรียนตามสังกัด โรงเรียนสังกัดกทม. จำนวน 50 แห่ง มีอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนโดยเฉลี่ย 35.9 คนต่อห้อง อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์โดยเฉลี่ย 30.1 คนต่อเครื่อง ผู้บริหารจำนวน 50 คน มีวุฒิการศึกษาด้านการบริหาร 28 คน มีประสบการณ์ด้านการบริหารโดยเฉลี่ย 9.8 ปี ครูภาษาไทยจำนวน 50 คน มีประสบการณ์ด้านการสอนโดยเฉลี่ย 18.9 ปี ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย 29.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ครูคณิตศาสตร์จำนวน 50 คน มีประสบการณ์ด้านการสอนโดยเฉลี่ย 21 ปี ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย 30.2 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จากนักเรียนทั้งหมดจำนวน 1,324 คน เคยเรียนระดับอนุบาลมาก่อน 1,211 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์โดยเฉลี่ยร้อยละ 56.1 และ 56.6 ตามลำดับ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. จำนวน 672 คน

โรงเรียนสังกัดสช. จำนวน 44 แห่ง มีอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนโดยเฉลี่ย 35.2 คนต่อห้อง อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์โดยเฉลี่ย 24.3 คนต่อเครื่อง ผู้บริหารจำนวน 44 คน มีวุฒิการศึกษาด้านการบริหาร 24 คน มีประสบการณ์ด้านการบริหารโดยเฉลี่ย 15.3 ปี ครูภาษาไทยจำนวน 44 คน มีประสบการณ์ด้านการสอนโดยเฉลี่ย 14.4 ปี ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย 26.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ครูคณิตศาสตร์ จำนวน 44 คน มีประสบการณ์ด้านการสอนโดยเฉลี่ย 15.4 ปี ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย 25.3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จากนักเรียนทั้งหมดจำนวน 1,316 คน เคยเรียนระดับอนุบาลมาก่อน 1,278 คน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์โดยเฉลี่ยร้อยละ 59.8 และ

64.5 ตามลำดับ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า จำนวน 709 คน

โรงเรียนสังกัดส.ป.ท.ม. จำนวน 24 แห่ง มีอัตราส่วนนักเรียนต่อห้องเรียนโดยเฉลี่ย 35 คนต่อห้อง อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์โดยเฉลี่ย 26.7 คนต่อเครื่อง ผู้บริหารจำนวน 24 คน มีวุฒิการศึกษาด้านการบริหาร 19 คน มีประสบการณ์ด้านการบริหารโดยเฉลี่ย 9.7 ปี ครูภาษาไทยจำนวน 24 คน มีประสบการณ์ด้านการสอนโดยเฉลี่ย 21.4 ปี ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย 27.4 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ครูคณิตศาสตร์ จำนวน 24 คน มีประสบการณ์ด้านการสอนโดยเฉลี่ย 22.8 ปี ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอนโดยเฉลี่ย 30.6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จากนักเรียนทั้งหมดจำนวน 728 คน เคยเรียนระดับอนุบาลมาก่อน 695 คน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์โดยเฉลี่ยร้อยละ 59.7 และ 60.8 ตามลำดับ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส.หรือปริญญาตรีและปริญญาโทหรือสูงกว่าในสัดส่วนที่เท่ากัน จำนวน 238 คน

2) การประเมินฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษา : ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า (1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ได้แก่ วุฒิการศึกษาด้านการบริหาร ประสบการณ์ด้านการบริหาร (2) ปัจจัยด้านครู ได้แก่ ประสบการณ์ด้านการสอน ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวกับการสอน (3) ปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ขนาดชั้นเรียน อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์ ขนาดโรงเรียน และ (4) ปัจจัยด้านนักเรียนและครอบครัว ได้แก่ เพศของนักเรียน การเคยเรียนระดับอนุบาล สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยจึงได้นำปัจจัยต่างๆ เหล่านี้มาทำการประเมินค่าฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษาได้ทั้งหมด 16 แบบจำลอง พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์มีความแตกต่างกันในแต่ละแบบจำลอง รายละเอียดดังนี้

ในภาพรวมโรงเรียนทุกสังกัด : ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในทางบวกคือ การเคยเรียนระดับอนุบาล วุฒิการศึกษาด้านการบริหาร สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการบริหาร และประสบการณ์ด้านการสอน ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในทางลบคือเพศของนักเรียน อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในทางบวกคือ การเคยเรียนระดับอนุบาล วุฒิการศึกษาด้านการบริหาร สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการบริหาร

ประสบการณ์ด้านการสอน ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในทางลบ คือ เพศของนักเรียน อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์ ขนาดชั้นเรียนและภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวข้องกับการสอน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง

โรงเรียนสังกัดกททม.: ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในทางบวกคือ การเคยเรียนระดับอนุบาล สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และประสบการณ์ด้านการสอนของครู ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในทางลบคือ เพศของนักเรียน อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์ โรงเรียนขนาดกลาง ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในทางบวกได้แก่ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการสอนของครู ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในทางลบ ได้แก่อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์ ขนาดชั้นเรียน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง

โรงเรียนสังกัดสข.: ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในทางบวกคือวุฒิการศึกษาด้านการบริหาร สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการบริหาร ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในทางลบคือ เพศของนักเรียน ประสบการณ์ด้านการสอน ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวข้องกับการสอน โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในทางบวกคือ วุฒิการศึกษาด้านการบริหาร สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ขนาดชั้นเรียนและประสบการณ์ด้านการบริหาร ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในทางลบคือ ภาระงานสอนและงานที่เกี่ยวข้องกับการสอนและประสบการณ์ด้านการสอนของครู อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์ และโรงเรียนขนาดกลาง

โรงเรียนสังกัดส.ป.ททม.: พบว่าปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในทางบวกคือ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว และประสบการณ์ด้านการสอน ขนาดชั้นเรียน อัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์ โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทยในทางลบคือ วุฒิการศึกษาผู้บริหาร เพศของนักเรียน ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในทางบวกได้แก่ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ประสบการณ์ด้านการสอน ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในทางลบคือ เพศของนักเรียนและขนาดชั้นเรียน

3) ปัจจัยเชิงคุณภาพในทัศนะของผู้บริหารและครู

นอกเหนือจากปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ทำการประเมินค่า ฟังก์ชันการผลิตแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทัศนะผู้บริหารและครู รายละเอียดดังนี้

(1) ความคิดเห็นของผู้บริหาร

ผู้บริหารโรงเรียนทุกสังกัด เห็นว่าปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่หมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครู ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่น ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้นและปัญหาสิ่งแวดล้อมจากภายนอกโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกทม. เห็นว่าปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่หมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ครูที่นำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการทำงานและครูที่มีความภูมิใจในอาชีพ ผู้บริหารที่มีความคิดริเริ่มโครงการต่างๆที่ก่อให้เกิดความรู้ ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่น ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และการที่ชุมชนให้ความสนใจและช่วยเหลือกิจกรรมของโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสข. เห็นว่าปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่หมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่น ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และปัญหาสิ่งแวดล้อมจากภายนอกโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ส่วนผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสป.กทม. เห็นว่าปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่น ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และปัญหาสิ่งแวดล้อมจากภายนอกโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

(2) ความคิดเห็นของครูภาษาไทย

ครูภาษาไทยในโรงเรียนทุกสังกัดเห็นว่ ปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่หมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ และครูที่สอนตรงตามวุฒิการศึกษาหรือความถนัด ผู้บริหารที่กำหนดงานของครูตรงตามวุฒิการศึกษาหรือตามความถนัด ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และปัญหาสิ่งรบกวนจากภายนอกโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ครูภาษาไทยในโรงเรียนสังกัดกทม. เห็นว่ปัจจัยด้านผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านครู เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ผู้บริหารที่กำหนดงานของครูตรงตามวุฒิการศึกษาหรือตามความถนัด ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจ ครูที่หมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และปัญหาสิ่งรบกวนจากภายนอกโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ครูภาษาไทยในโรงเรียนสังกัดสข. เห็นว่ปัจจัยด้านผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านครู เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ผู้บริหารที่จบด้านการศึกษาโดยตรง ครูที่สอนตรงตามวุฒิการศึกษาหรือความถนัด ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีห้องเรียนสะอาด เป็นระเบียบ มีการตกแต่งอย่างเหมาะสมและมีแสงสว่างเพียงพอและปัญหาสิ่งรบกวนจากภายนอกโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ส่วนครูภาษาไทยโรงเรียนสังกัดสป.กทม. เห็นว่ปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ครูที่มีความภูมิใจในอาชีพ ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน การจัดกิจกรรมหรือโครงการนอกห้องเรียนเพื่อส่งเสริมความรู้ และปัญหาสิ่งรบกวนจากภายนอกโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

(3) ความคิดเห็นของครูคณิตศาสตร์

ครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนทุกสังกัด เห็นว่ปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครู

ที่หมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ และ ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และปัญหาสิ่งรบกวนจากภายนอกโรงเรียน เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนสังกัดกทม. เห็นว่าปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่หมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ครูที่สอนตรงตามวุฒิการศึกษาหรือความถนัด ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจ ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และปัญหาสิ่งรบกวนจากภายนอกโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนสังกัดสข. เห็นว่าปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่หมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และความคาดหวังของผู้ปกครองด้านวิชาการต่อโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

ส่วนครูคณิตศาสตร์ในโรงเรียนสังกัดสป.กทม. เห็นว่าปัจจัยด้านครูเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด รองลงมาคือปัจจัยด้านผู้บริหาร เมื่อพิจารณาในแต่ละปัจจัย ครูที่มีความภูมิใจในอาชีพ ขวัญและกำลังใจที่ครูได้รับและครูที่มีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ผู้บริหารที่สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู ความสุขที่นักเรียนได้มาโรงเรียน โรงเรียนที่มีแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก เช่นศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง สนามเด็กเล่น เป็นต้น และปัญหาสิ่งรบกวนจากภายนอกโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด

(4) ความคิดเห็นเพิ่มเติม

นอกเหนือจากปัจจัยเชิงคุณภาพดังกล่าวตามข้อ (1)-(3) ข้างต้นแล้ว ผู้บริหาร ครู ภาษาไทยและครูคณิตศาสตร์มีความเห็นว่า ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียนเช่น ความสนใจ ความตั้งใจเรียน การใฝ่รู้ใฝ่เรียน การมีสมาธิ กล้าคิดกล้าแสดงออก มีทัศนคติที่ดีในการเรียน มีความรับผิดชอบ ขยัน อดทน ปัจจัยด้านผู้บริหาร เช่น การทำงานเป็นทีม ให้ความเสมอภาค การสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ ความพร้อมในการจัดการ การประชุมครูสม่ำเสมอ มีจิตวิทยาในการปกครอง เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านครู เช่นการปฏิบัติหน้าที่ของครู คือ ความตั้งใจในการสอน มี

เทคนิคการสอนให้สนุก การทำวิจัยในชั้นเรียน มีการเตรียมการสอน เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เช่นการจัดห้องเรียน การมีแหล่งเรียนรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม การใช้พื้นที่ให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน จำนวนนักเรียนต่อห้อง สื่อและบุคลากรพอเพียง มีแหล่งข้อมูลข่าวสาร ห้องสมุดมีหนังสือเพียงพอ เป็นต้น ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน เช่นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน แหล่งอบายมุข แหล่งเสื่อมโทรม รำมเกม สถานบันเทิง ชุมชนแออัด ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น และปัจจัยด้านครอบครัวเช่น สภาพครอบครัวเช่นอบอุ่นหรือแตกแยก เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากเช่นเดียวกัน

4) ค่าใช้จ่ายดำเนินการของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายดำเนินการต่อนักเรียนเพื่อศึกษาความสอดคล้องของการจัดสรรทรัพยากรกับความสำคัญของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากโรงเรียน 35 แห่งพบว่าเงินเดือนและค่าจ้างต่อนักเรียนมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์ ในทางลบและมีความสัมพันธ์กับโรงเรียนขนาดเล็กในทางบวก ส่วนค่าวัสดุและอุปกรณ์การเรียน การสอนต่อนักเรียนและค่าสาธารณูปโภคต่อนักเรียน มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพด้านการบริหารในทางบวกและมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพด้านการสอนของครูภาษาไทยและครูคณิตศาสตร์ในทางลบ ซึ่งค่าความสัมพันธ์ดังกล่าวอยู่ในระดับต่ำถึงปานกลางดังนั้นจึงพบว่าการจัดสรรทรัพยากรที่ผ่านมายังไม่ค่อยสอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

5) ปัจจัยเชิงบริหารและสาเหตุอื่นๆ

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบริหารและสาเหตุอื่นๆที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างโรงเรียนแตกต่างกัน จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน 6 ท่านพบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีลักษณะหลายประการที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะในด้านประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนมานาน เห็นความสำคัญในการเพิ่มพูนความรู้โดยการเข้ารับการอบรม สัมมนาหรือศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ส่วนภาวะผู้นำ ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ให้ความสำคัญเป็นประชาธิปไตย พร้อมรับฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงานเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ

ส่วนด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารส่วนใหญ่เน้นการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ เห็นความสำคัญในการจัดส่งครูเข้าร่วมอบรม สัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ มีการนิเทศการสอนของครูอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพิจารณาในด้านการบริหารทรัพยากรเงินหรือทรัพยากรอื่นๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า งบประมาณที่ได้จากภาครัฐไม่เพียงพอโรงเรียนส่วนใหญ่ต้องพยายามหาวิธีการที่จะจัดหาทุนทรัพย์เพิ่มขึ้น โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ หรือขอความอนุเคราะห์จากผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนการสอนของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์กับ

ครู โดยจัดประชุมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างขวัญและกำลังใจครู เช่นการจัดกิจกรรมต่างๆ ทัศนศึกษา การจัดงานรื่นเริงในเทศกาลต่างๆ รวมทั้งมีสวัสดิการให้ครูอย่างเพียงพอ

อีกทั้งผู้บริหารส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองเพราะเป็นบุคคลสำคัญในการดูแลลูกหลานร่วมกับโรงเรียน จึงจำเป็นต้องมีการประชุมผู้ปกครองอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและได้ทราบพัฒนาการของเด็ก เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมของโรงเรียน อีกทั้งเชิญผู้ปกครองเป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้แก่นักเรียนด้วย

นอกจากนี้ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชน โดยมีการจัดกิจกรรมร่วมกัน ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนได้รับประโยชน์จากชุมชนอย่างมากทั้งในการสนับสนุนด้านร่างกาย แรงใจ และทุนทรัพย์ แต่ขณะเดียวกัน บางโรงเรียนก็มีความสัมพันธ์กับชุมชนน้อยมาก ด้านความสัมพันธ์กับวัด ผู้บริหารบางโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับวัดเป็นอย่างดี จึงได้รับความร่วมมือในด้านต่างๆ เช่น การจัดกิจกรรมในโรงเรียนหรือนิมนต์พระมาเป็นวิทยากรสอนจริยธรรมแก่นักเรียน มีผลทำให้สามารถระดมทุนสนับสนุนการเรียนการสอนได้มาก ในขณะที่บางแห่งไม่มีความสัมพันธ์กับวัดเลย ในส่วนของผลผลิตของโรงเรียนคือนักเรียนที่ได้รับการศึกษานั้น ผู้บริหารทั้งหมดมีความเห็นสอดคล้องกันว่า เป้าหมายสำคัญของโรงเรียนคือการผลิตนักเรียนที่มีคุณภาพ ดังนั้นนักเรียนที่พึงประสงค์จึงมิใช่เพียงแต่เป็นผู้มีความรู้เท่านั้น แต่ต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม และสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เมื่อพิจารณาเฉพาะโรงเรียนสังกัดกทท. ผู้บริหารทั้ง 2 โรงเรียนมีแนวทางในการบริหารคล้ายกันเพราะได้รับมอบหมายงานจากต้นสังกัด ในส่วนของภาวะผู้นำ ผู้บริหารมีประสบการณ์การบริหารมานานจากการเป็นครูผู้ช่วยเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นจนกระทั่งเป็นผู้บริหารโรงเรียน มีการใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มุ่งมั่นในการเสริมสร้างความรู้ให้แก่ครูและนักเรียน ในด้านการบริหารจัดการ เน้นการทำงานเป็นทีม มีการจัดสรรงานให้ครูตรงตามวุฒิการศึกษาหรือตามความถนัด มีการประชุมร่วมกันกับครูอย่างสม่ำเสมอ นิเทศการสอนโดยการตรวจห้องเรียน หรือการเข้าสอนแทนครูเป็นบางครั้ง ส่วนการบริหารทรัพยากรเงินและทรัพยากรอื่นๆนั้น มีการขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและหน่วยงานต่างๆเพื่อหารายได้เข้าโรงเรียน ในด้านความสัมพันธ์กับครู การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูเป็นสิ่งสำคัญมาก มีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้กับครู สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครองโดยการจัดประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน อีกทั้งให้ผู้ปกครองเข้าร่วมกิจกรรมกับทางโรงเรียน โรงเรียนสังกัดกทท. มีความสัมพันธ์กับชุมชนและวัดเป็นอย่างดี นักเรียนที่พึงประสงค์ของโรงเรียนสังกัดกทท. ต้องมีคุณลักษณะคือเป็นคนดีของสังคม สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ต้องมีความรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรม

ส่วนโรงเรียนสังกัดสช. ผู้บริหารทั้ง 2 โรงเรียนมีแนวทางในการบริหารคล้ายกัน ในส่วนของภาวะผู้นำ ผู้บริหารมีประสบการณ์การบริหารมานาน มีการเพิ่มพูนความรู้อยู่เสมอเช่น การเข้าอบรมตามหน่วยงานต่างๆ อีกทั้งการไปอบรมและดูงานต่างประเทศ ด้านการบริหารบุคคล เน้นการทำงานเป็นทีม มีการจัดสรรงานให้ครูตรงตามวุฒิการศึกษาหรือตามความถนัด จัดส่งครูไปร่วมอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้อย่างสม่ำเสมอ มีการนิเทศการสอนอย่างสม่ำเสมอ โดยการแนะนำ แก้ไข ปรับปรุงการทำงานของครู ในด้านการบริหารทรัพยากรเงินและทรัพยากรอื่น ๆ นั้น ได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นค่าเล่าเรียน ในด้านความสัมพันธ์กับครู มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู อีกทั้งมีสวัสดิการให้กับครูอย่างเพียงพอ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง โดยมีการจัดประชุมเป็นครั้งคราว ส่วนความสัมพันธ์กับชุมชนมีน้อยมาก คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนคือมีความรู้คู่คุณธรรม มีความรับผิดชอบและเป็นพลเมืองดี

ในโรงเรียนสังกัดสป.กทม. ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 2 แห่งมีแนวทางในการบริหารที่แตกต่างกัน ในส่วนของภาวะผู้นำ ผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 2 แห่งมีประสบการณ์การบริหารมานาน มีการเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มพูนความรู้เป็นบางครั้ง มีการนิเทศการสอน โดยดูแลการสอนของครูตามห้องเรียน แต่อีกแห่งไม่มีการนิเทศโดยตรงแต่จะใช้เป็นหนังสือเวียนหรือจัดการประชุม ในด้านการบริหารจัดการ โรงเรียนหนึ่งเน้นการทำงานเป็นทีม แต่อีกแห่งให้ความสำคัญอิสระแก่ครูในการทำงาน ในด้านการบริหารทรัพยากรเงินและทรัพยากรอื่นๆ มีการจัดกิจกรรมเพื่อหารายได้เพิ่มและรับบริจาคจากหน่วยงานต่างๆ ในด้านความสัมพันธ์กับครู มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู มีการจัดอบรมสัมมนาเพื่อเพิ่มพูนความรู้เป็นครั้งคราว มีการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง โดยจัดประชุมผู้ปกครองเป็นระยะๆ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับชุมชนและวัดเป็นอย่างดี คุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์คือขยัน ซื่อสัตย์ ประหยัด อดทนและเก่ง ดี มีสุข

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษาและการจัดสรรทรัพยากรของนักเรียนระดับประถมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครนี้ ต้องการแสดงให้เห็นภาพของการศึกษาแบบองค์รวม ไม่ได้คิดวิเคราะห์เฉพาะด้านเชิงปริมาณเท่านั้นแต่มีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพด้วย โดยเป็นการศึกษาทั้งระบบการศึกษา ตั้งแต่การนำปัจจัยต่างๆ เช่น ทรัพยากรทางการศึกษา ที่ประกอบไปด้วย ผู้บริหาร ครู อุปกรณ์การเรียนการสอน คุณลักษณะนักเรียน ครอบครัว และปัจจัยอื่นๆ เข้าสู่กระบวนการผลิตในโรงเรียนได้ออกมาเป็นผลผลิตคือนักเรียนที่ได้รับการศึกษา ในส่วนของการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำหลักเศรษฐศาสตร์มาใช้ในการศึกษาโดยใช้ฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษา ตามแนวคิดของ Psacharopoulos and Woodhall (1985: 215) ที่ได้ให้ความหมาย

ฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษาไว้ว่าเป็นกระบวนการที่เปลี่ยนทรัพยากรทางการศึกษาให้เป็นผลผลิตทางการศึกษา นอกจากนี้ Zymelman (1973:230-233) ได้อธิบายไว้เช่นเดียวกันว่า ฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษา เป็นการแสดงให้เห็นถึงการนำทรัพยากรต่างๆ ใส่เข้าไปในกระบวนการศึกษา เพื่อให้ได้ผลผลิตตามที่ต้องการ แต่การศึกษาในเรื่องนี้มีข้อจำกัด ตามที่ Alexander and Simmons (1975:7-9) กล่าวไว้ว่าอาจเกิดลักษณะ Multicollinearity หรือเกิดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน ดังนั้นการศึกษาฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษานี้ จึงต้องมีการขจัดความสัมพันธ์นั้นออกไปก่อน หลังจากนั้นจึงคัดเลือกตัวแปรมาใช้ นอกจากนี้การประมาณค่าที่ได้ไม่สามารถนำไปใช้ในโรงเรียนอื่นๆ ได้ ดังนั้นประโยชน์ของวิธีการนี้จึงเหมาะสมในการวางนโยบายทางการศึกษา และผู้วิจัยเลือกใช้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัววัดผลผลิตเพราะมีความเป็นรูปธรรมมากที่สุด ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพได้จากการสอบถามความคิดเห็น นอกจากนี้ยังวิจัยเชิงบริหารและสาเหตุอื่นๆซึ่งทำการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารเกี่ยวกับการบริหารจัดการ มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยเช่นเดียวกัน ซึ่งผลการวิจัยเชิงคุณภาพนี้แสดงให้เห็นว่าผลผลิตทางการศึกษานั้นหมายรวมถึงความรู้ความสามารถที่นักเรียนได้รับและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้วย เช่นความเสียสละ ความมีวินัย ตามที่ ธีระ รุญเจริญ (2533) ได้กล่าวไว้

ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษาในภาพรวมโรงเรียนทุกสังกัด พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ส่วนใหญ่เป็นปัจจัยที่เหมือนกัน โดยเฉพาะปัจจัยหลักที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เช่นการเคยเรียนระดับอนุบาล แสดงว่านักเรียนที่เคยเรียนอนุบาลมาก่อนมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าผู้ที่ไม่เคยเรียน ในปัจจุบันผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้นักเรียนได้เรียนในระดับอนุบาล เพื่อเตรียมความพร้อมเพศของนักเรียนก็มีความสำคัญ ในวัยนี้เด็กหญิงเรียนดีกว่านักเรียนชาย แต่ทั้งนี้เด็กต้องมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนด้วย ซึ่งผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีส่วนผลักดันให้นักเรียนอยากมาโรงเรียน ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงจะเห็นความสำคัญของการศึกษามากกว่า นอกจากนี้ในส่วนของปัจจัยภายในโรงเรียนที่เกี่ยวกับผู้บริหารคือ ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาด้านการบริหารโดยตรงจะมีภาวะความเป็นผู้นำมากกว่า มีการใช้หลักการบริหารโรงเรียนเพื่อให้เกิดคุณภาพทางการศึกษา เช่นการทำงานเป็นทีม การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู เพื่อให้ครูมีความตั้งใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ที่มีการสร้างขวัญและกำลังใจอย่างสม่ำเสมอ ปัจจัยด้านครูมีความสำคัญมาก ซึ่งครูที่มีประสบการณ์สอนมานานโดยเฉลี่ยมากกว่า 15 ปี ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ถึงแม้ว่าครูจะมีประสบการณ์ด้านการสอนมานานแต่อย่างไรก็ตามสิ่งสำคัญคือครูต้องหมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ นอกจากนี้ขนาดโรงเรียนมีส่วนสำคัญ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ดีกว่า

ในโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลาง อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดใหญ่มีความพร้อมมากกว่าทั้งในส่วนของครูและทรัพยากรซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2527) ที่พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สำคัญได้แก่ ขนาดโรงเรียน การเข้าเรียนในระดับก่อนประถมศึกษา ระดับวุฒิครู เป็นต้น เช่นเดียวกับที่ ชินภัทร ภูมิรัตนและสตีเฟน ราวเดินบุญ (2533) พบว่าการที่นักเรียนได้เตรียมความพร้อมในระดับก่อนประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ของงบดำเนินการต่อนักเรียนพบว่าในโรงเรียนขนาดเล็กมีความสัมพันธ์กับเงินเดือนและค่าจ้างต่อนักเรียน ซึ่งแสดงว่า ในโรงเรียนขนาดเล็กค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นเงินเดือนและค่าจ้างจะสูงกว่าในโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่กว่า ต่างๆ แต่ทั้งนี้ความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำถึงปานกลางดังนั้นจึงพบว่าการจัดสรรทรัพยากรที่ผ่านมายังไม่ค่อยสอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

โรงเรียนสังกัดกทม. : ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์มีความแตกต่างกันบ้าง ซึ่งปัจจัยที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนเช่น การเคยเรียนระดับอนุบาลและเพศของนักเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์เฉพาะวิชาภาษาไทยอาจเนื่องจากการเรียนในระดับอนุบาลนักเรียนได้ทักษะทางภาษามากที่สุดจึงส่งผลถึงการศึกษาในระดับประถมศึกษา ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทั้ง 2 วิชาที่สำคัญคือ สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว วัดโดยจำนวนปีการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งผู้ปกครองที่มีความรู้สูงเห็นความสำคัญของการศึกษามากกว่า และอัตราส่วนนักเรียนต่อคอมพิวเตอร์เป็นสิ่งสำคัญเพราะเป็นทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนที่ก่อให้เกิดความรู้ โดยจะต้องมีจำนวนเพียงพอหรือมีการจัดสรรเวลาในการใช้ให้เหมาะสม นักเรียนได้มีโอกาสใช้อย่างทั่วถึง โรงเรียนส่วนใหญ่ในสังกัดกทม. มีคอมพิวเตอร์เพียงพอโดยที่สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครได้จัดสรรให้ ส่วนประสบการณ์ด้านการสอนเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน ครูที่มีประสบการณ์ด้านการสอนสูงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์นักเรียนสูงขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับปัจจัยเชิงคุณภาพในส่วนที่ครูต้องหมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งต้องมีการนำเทคโนโลยีมาสนับสนุนการทำงานและครูที่มีความภูมิใจในอาชีพ อีกทั้งครูที่สอนตรงตามวุฒิการศึกษาหรือความถนัดเป็นสิ่งสำคัญ รวมทั้งผู้บริหารต้องสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูด้วย ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกทม. มีการสร้างขวัญและกำลังใจครูอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนในชุมชน ทำให้โรงเรียนในสังกัดนี้มีความสัมพันธ์อันดีกับชุมชนและวัด ผลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่าผู้บริหารให้ชุมชนเข้ามาจัดกิจกรรมในโรงเรียนได้ เช่น จัดลานกีฬาเพื่อการออกกำลังกาย ซึ่งส่งผลให้ชุมชนเข้ามามีส่วนช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน นอกจากนี้ขนาดโรงเรียนเป็นปัจจัยที่สำคัญ ซึ่ง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่ดีกว่าในโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งอาจแสดงถึงทรัพยากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีมากกว่าในโรงเรียนขนาดเล็ก

โรงเรียนสังกัดสช. : ผลการประเมินค่าฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์ที่สำคัญ ได้แก่ วุฒิการศึกษาของผู้บริหารซึ่งแสดงว่าผู้บริหารเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในโรงเรียน เพราะโรงเรียนสังกัดสช.เป็นโรงเรียนเอกชน ซึ่งนโยบายการจัดการศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนซึ่งเป็นเจ้าของกิจการ ทั้งนี้ต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนสังกัดกทท.และสป.กทท.ที่เป็นโรงเรียนรัฐบาล ดังนั้นผู้บริหารจึงมีความตั้งใจในการบริหารงานอย่างเต็มที่ และเห็นว่าปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งคือการบริหารจัดการรวมทั้งการบริหารเวลา ผู้บริหารต้องมีวุฒิการศึกษาด้านการศึกษาหรือด้านการบริหาร อีกทั้งประสบการณ์ด้านการบริหารมีส่วนสำคัญ ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่าผู้บริหารมีประสบการณ์ในการบริหารโรงเรียนมานาน และที่สำคัญผู้บริหารต้องมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู เมื่อพิจารณาปัจจัยด้านครู ประสบการณ์ด้านการสอนของครูมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นเดียวกันแต่มีทางตรงกันข้าม อาจเนื่องจากครูในโรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่อายุน้อย มีประสบการณ์ด้านการสอนต่ำกว่าโรงเรียนสังกัดอื่นๆ โดยเฉลี่ย 15.4 ปี ถึงแม้ว่าจะมีประสบการณ์ด้านการสอนน้อยแต่ผลการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพพบว่าครูต้องหมั่นหาความรู้ด้วยตนเองอย่างสม่ำเสมอเป็นสิ่งที่มียุทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากที่สุด แสดงว่าประสบการณ์ด้านการสอนอาจจะไม่ใช่เป็นสิ่งสำคัญถ้าครูมีการเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ นอกจากนี้เพศของนักเรียนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยที่นักเรียนหญิงเรียนดีกว่านักเรียนชาย ส่วนผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนสังกัดสช. ต้องรับภาระค่าเล่าเรียนของนักเรียนเอง ดังนั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่จึงเป็นผู้ที่มีรายได้ค่อนข้างสูง โดยส่วนใหญ่มีรายได้โดยเฉลี่ยมากกว่า 40,000 บาท ประกอบอาชีพค้าขาย เจ้าของกิจการหรือนักธุรกิจ ซึ่งแตกต่างจากโรงเรียนสังกัดกทท.และสป.กทท. อีกทั้งผู้ปกครองในโรงเรียนสังกัดสช.ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉลี่ยของนักเรียนทั้งในวิชาภาษาไทยและวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่าโรงเรียนสังกัดกทท.และสป.กทท. ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษา เมื่อพิจารณาขนาดโรงเรียนร่วมด้วยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในโรงเรียนขนาดเล็ก ค่าใช้จ่ายในส่วนที่เป็นเงินเดือนและค่าจ้างสูงกว่าในโรงเรียนขนาดใหญ่กว่า ดังนั้นเมื่อพิจารณาการจัดสรรทรัพยากรแล้ว โรงเรียนขนาดใหญ่อาจได้รับการจัดสรรที่มากกว่า มีความพร้อมมากกว่าทั้งในส่วน of ครูและทรัพยากรต่างๆ ส่วนความสัมพันธ์กับชุมชน โรงเรียนสังกัดนี้มีความสัมพันธ์กับชุมชนน้อยมาก

โรงเรียนสังกัดส.ป.กท. : ผลการประมาณค่าฟังก์ชันการผลิตทางการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สำคัญทั้งในวิชาภาษาไทยและคณิตศาสตร์คือ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของนักเรียนคือเพศของนักเรียน นักเรียนในวัยนี้นักเรียนหญิงเรียนดีกว่า นักเรียนชาย สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว ซึ่งวัดจากจำนวนปีการศึกษาของผู้ปกครอง ผู้ปกครองที่มีการศึกษาสูงมีผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นเพราะเห็นความสำคัญของการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับที่ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับอนุปริญญา/ปวส. หรือปริญญาตรีและปริญญาโทหรือสูงกว่าในสัดส่วนที่เท่ากัน ส่วนประสบการณ์ด้านการสอนมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเช่นเดียวกัน ครูส่วนใหญ่มีประสบการณ์โดยเฉลี่ย 22.8 ปี ซึ่งสูงที่สุดเมื่อเทียบกับทั้ง 3 สังกัด ทั้งนี้อาจเนื่องจากปัจจัยด้านครูมีความสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อนักเรียน เช่นครูต้องมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ครูต้องมีความภูมิใจในอาชีพ ดังนั้นครูจึงมีบทบาทสำคัญที่สุดในโรงเรียนสังกัดนี้ ดังเช่นโรงเรียนส.ป.กท. 1 ให้อิสระแก่ครูในการทำงาน แต่ให้อยู่ในกรอบของนโยบาย ส่วนวุฒิการศึกษาของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางลบเฉพาะวิชาภาษาไทยเท่านั้นแสดงว่าวุฒิการศึกษาของผู้บริหารเพิ่มขึ้นอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงได้ อย่างไรก็ตามการบริหารมีส่วนสำคัญซึ่งต้องมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู เมื่อพิจารณาขนาดของโรงเรียนร่วมด้วยพบว่า โรงเรียนขนาดเล็กมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดกลางมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ทั้งนี้อาจเนื่องจากโรงเรียนขนาดใหญ่ในสังกัดนี้มีขนาดใหญ่มากเกินไป การดูแลนักเรียนอาจไม่ทั่วถึง

โดยสรุปจึงแสดงให้เห็นว่าปัจจัยในโรงเรียนที่สำคัญคือผู้บริหารและครูซึ่งเป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนมีอิทธิพลอย่างมากต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพราะครูเป็นผู้ที่ให้ความรู้แก่นักเรียนโดยตรง ส่วนผู้บริหารเป็นผู้ที่ดูแล ให้คำแนะนำในการทำงานแก่ครู การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมให้แก่ครู อีกทั้งผู้บริหารต้องมีความตั้งใจในการทำงาน รู้จักการทำงานเป็นทีม นิเทศการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เอาใจใส่ในการทำงานในทุกๆด้าน รู้จักนำทรัพยากรทางการศึกษาอื่นๆ เช่นคอมพิวเตอร์ซึ่งถือว่าเป็นเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมความรู้ให้กับนักเรียนมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความสอดคล้องของการจัดสรรทรัพยากรกับความสำคัญ ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในการจัดสรรทรัพยากรที่ลงไปยังเงินเดือนและค่าจ้างในสัดส่วนที่สูงนั้นสมเหตุผล เนื่องจากครูและผู้บริหารเป็นส่วนสำคัญที่สุดในโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายวัสดุและอุปกรณ์ต่อนักเรียนมีความสัมพันธ์กับประสบการณ์ด้านการบริหาร ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนในการจัดสรรทรัพยากรต่างๆอย่างเหมาะสม ผู้บริหารและครูจะต้องรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด โดย

เน้นให้เกิดประสิทธิภาพโดยแท้จริง แต่อย่างไรก็ตามเมื่อศึกษาในภาพรวมพบว่าการจัดสรรทรัพยากรที่ผ่านยังไม่ค่อยมีสอดคล้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นอกจากนี้ปัจจัยภายนอกโรงเรียนคือคุณลักษณะของนักเรียนเช่นการเคยเรียนระดับอนุบาลหรือเพศของนักเรียนรวมทั้งสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัวเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความตั้งใจเรียน การใฝ่รู้ ทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียนและครู ตลอดจนความสุขในการมาโรงเรียน จัดเป็นปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และนำไปสู่การเป็นผลผลิตที่มีคุณภาพของโรงเรียนในที่สุด

ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพคือ 1) การจัดการศึกษาของแต่ละสังกัดที่แตกต่างกัน 2) ทรัพยากรในโรงเรียน เช่น ครู ผู้บริหาร อุปกรณ์ทางการศึกษาและปัจจัยอื่นๆ 3) คุณลักษณะของนักเรียน ทั้งเพศของนักเรียน การเคยเรียนระดับอนุบาล 4) สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เช่นอาชีพ รายได้ และระดับการศึกษาของผู้ปกครอง 5) การบริหารจัดการในโรงเรียน รวมทั้ง 6) สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน สิ่งต่างๆเหล่านี้มีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเชิงคุณภาพอีกหลายประการ เช่นความสนใจ ความตั้งใจเรียน ความขยัน ความอดทนของนักเรียน ผู้บริหารให้ความเสมอภาคแก่ครู มีความพร้อมในการจัดการ ครูที่มีความตั้งใจในการสอน มีเทคนิคการสอนให้สนุกและมีการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งการจัดห้องเรียน สื่อและบุคลากรพอเพียง ส่วนปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายนอกโรงเรียน เช่นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน แหล่งอบายมุข แหล่งเสื่อมโทรม รำมเกม สถานบันเทิง ชุมชนแออัด ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น รวมทั้งปัจจัยด้านครอบครัวเช่น สภาพครอบครัวเช่นอบอุ่นหรือแตกแยก เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากเช่นเดียวกัน

5.3 ข้อเสนอแนะ

1) แนวทางการจัดสรรทรัพยากร

จากผลการวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1-4 รวมทั้งความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยนำเสนอแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษาในภาพรวมโรงเรียนทุกสังกัดและจำแนกตามสังกัด ตามความสำคัญของทรัพยากรทางการศึกษา รายละเอียดดังนี้

(1) โรงเรียนทุกสังกัด

- ผู้บริหารและครู เป็นตัวจักรที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาทักษะด้านการบริหารและพัฒนาการสอนของครู

นอกจากนี้ในส่วนที่เป็นเงินเดือนและค่าจ้างต้องมีการจัดสรรอย่างเหมาะสม อีกทั้งให้ความสำคัญในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจ รวมทั้งมีการจัดสวัสดิการที่เพียงพอ

- ทรัพยากรอื่นๆ เช่น อุปกรณ์การศึกษาที่สำคัญ สื่อการเรียนการสอนและคอมพิวเตอร์ เป็นต้น ต้องมีการจัดสรรอย่างเพียงพอ โดยศึกษาความต้องการพื้นฐานของโรงเรียนเป็นหลัก
- นักเรียน ต้องมีการส่งเสริมนักเรียน โดยพิจารณาถึงคุณลักษณะนักเรียน ความสามารถและพิจารณาสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เป็นส่วนประกอบ เพราะการจัดสรรสิ่งที่ไม่ต้องการจะไม่เกิดประสิทธิภาพทางการศึกษา นอกจากนี้ภาครัฐต้องให้ความสำคัญในการจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือนักเรียนยากจน เพื่อให้เด็กทุกคนได้มีโอกาสได้เรียนในระดับอนุบาล

(2) โรงเรียนสังกัดกทม.

- การพัฒนาบุคลากรทั้งครูและผู้บริหาร ในด้านการพัฒนาทักษะรวมทั้งมีการจัดสรรเงินเดือนและค่าจ้างที่เหมาะสม
- อาคารสถานที่ ครูภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอน คอมพิวเตอร์และสารสนเทศต่างๆ โดยเฉพาะที่ดิน สิ่งก่อสร้าง ต้องจัดให้เพียงพอกับความต้องการของชุมชน หรือถ้าไม่พอเพียงต้องมีการจัดกลุ่มโรงเรียนเพื่อใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- นักเรียน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายด้านหนังสือเรียน อุปกรณ์การเรียน ค่าพาหนะ และค่าเวชภัณฑ์ เป็นต้น ซึ่งรัฐต้องให้ความช่วยเหลือนักเรียนเพราะส่วนใหญ่เป็นนักเรียนยากจน

(3) โรงเรียนสังกัดสช.

- อุปกรณ์การเรียนการสอน หนังสือในห้องสมุดและคอมพิวเตอร์ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับนักเรียน
- การเพิ่มพูนความรู้ โดยการการอบรมครู ผู้บริหารให้มีความรู้ รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจ
- เพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในชุมชน รวมทั้งอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

(4) โรงเรียนสังกัดสพ.กทม.

- ผู้บริหารและครู เพราะเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรง
- วัสดุอุปกรณ์หรือเทคโนโลยีต่างๆ รวมทั้งมีอาคารสถานที่พอเพียง
- แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของโรงเรียน

จึงเห็นได้ว่า แนวทางในการจัดสรรทรัพยากรในแต่ละสังกัดมีความแตกต่างกัน ดังนั้นภาครัฐต้องพิจารณาในเบื้องต้นจากความต้องการของโรงเรียนในแต่ละสังกัดเพื่อให้เกิดความเสมอภาคและยึดหลักความเป็นธรรม ทั้งนี้ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ยากจน ให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสเรียนระดับชั้นอนุบาล พัฒนาทักษะผู้บริหารและครู และจัดหาอุปกรณ์การศึกษาที่เหมาะสม

2) ข้อเสนอแนะแนวทางในการศึกษาครั้งต่อไป

- (1) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาอื่นๆ ที่สำคัญ
- (2) ควรมีการศึกษาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ เพื่อแสดงให้เห็นความแตกต่างของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในโรงเรียนสังกัดอื่นๆ หรือเฉพาะกลุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกัน
- (3) ควรมีการศึกษาในเรื่องนี้ในจังหวัดอื่นๆ ของประเทศเพื่อหาแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย